

ROMÂNIA

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI INOVĂRII
Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar

Str. General Berthelot nr. 26, sector 1, București, 010168,
Tel.: +40-21-3144411; 3144511; 3144424. Tel/fax: +40-21-3103207

Evaluarea la disciplina *Limba și literatura română* în cadrul examenului național de bacalaureat 2010

COMPETENȚE DE EVALUAT

Prin susținerea examenului de bacalaureat la această disciplină, elevii trebuie să facă dovada competențelor dobândite atât în ciclul inferior, cât și în cel superior de liceu (clasele a IX-a – a XII-a), prin raportare la conținuturile parcurse în cele două cicluri liceale.

În conformitate cu programa de bacalaureat la disciplina limba și literatura română, aprobată prin O.M.E.C.I. nr. 5508/ 06.10.2009, candidații vor fi capabili:

- să utilizeze tehnicile de redactare și formele exprimării scrise, adecvându-le situației de comunicare, pentru a elabora diferite tipuri de texte;
- să identifice particularitățile și funcțiile stilistice ale limbii în receptarea diferitelor tipuri de texte;
- să recepteze adecvat sensul/ sensurile unui mesaj scris;
- să utilizeze adecvat și să explice rolul achizițiilor lingvistice în producerea și în receptarea diverselor tipuri de texte scrise;
- să identifice tema și modul de reflectare a acesteia în textele studiate/ la prima vedere;
- să identifice și să analizeze principalele componente de structură, de compoziție și de limbaj specifice textului narativ/ dramatic/ poetic;
- să compare viziunile despre lume, despre condiția umană sau despre artă, reflectate în textele literare/ nonliterare;
- să interpreteze textele studiate sau la prima vedere, prin prisma propriilor valori și a propriei experiențe de lectură;
- să identifice și să explice relațiile dintre diferitele opere literare și contextul cultural în care au apărut;
- să construiască o viziune de ansamblu asupra fenomenului cultural românesc, prin integrarea și relaționarea cunoștințelor asimilate anterior;
- să identifice structurile în texte literare și nonliterare studiate sau la prima vedere;
- să argumenteze un punct de vedere cu privire la textele literare și nonliterare studiate/ la prima vedere;
- să compare și să evalueze argumente diferite pentru a formula judecăți proprii.

STRUCTURA PROBEI SCRISE

Proba scrisă la limba și literatura română conține 3 tipuri de subiecte:

1. Subiectul I cuprinde un text literar studiat/ la prima vedere, care aparține unuia dintre genurile: liric, epic, dramatic. Tipuri de cerințe:
 - **Menționează** câte un sinonim/ antonim/ omonim pentru sensul din text al cuvintelor indicate;
 - **Prezintă** rolul semnelor de punctuație din structura indicată;
 - **Scrive** două expresii/ locuțiuni care conțin partea de vorbire indicată;
 - **Identifică** tema/ motivul/ viziunea despre lume din fragmentul citat;
 - **Transcrie** o secvență care conține o imagine artistică (vizuală, olfactivă, auditivă etc.)
 - **Selectează** una/ două sintagme care sugerează dimensiunea spațială, temporală/ dimensiunea morală a personajului în fragmentul citat (în funcție de tipul textului);
 - **Explică** semnificația a două figuri de stil diferite/ unui element de compoziție/ unei indicații a autorului;
 - **Comentează**, în 6 - 10 rânduri, secvența indicată;
 - **Ilustrează**, în 4 – 6 rânduri, o caracteristică a speciei literare/ tipului de text din care face parte fragmentul citat.
2. Subiectul al II-lea cuprinde un text de tip aforistic/ critic. Cerință:
 - elaborarea unui text de tip argumentativ, cu dimensiunea de 15 – 30 de rânduri, prin raportare la textul suport.
3. Subiectul al III-lea conține ca tip de cerință elaborarea unui eseu structurat, ce vizează aspecte de analiză tematică, structurală, stilistică a operelor studiate, aparținând autorilor canonici/ speciilor literare menționate.

PRECIZĂRI PRIVIND EVALUAREA

Elaborarea baremului/ schemei de corectare și notare se concretizează în stabilirea punctajului pentru fiecare item, iar în cazul itemilor subiectivi, ce presupun un nivel ridicat de originalitate în elaborarea răspunsurilor, pentru componentele fiecărui item în parte.

Punctajul final se obține prin adunarea celor 90 de puncte (30 de puncte pentru fiecare tip de subiect) cu 10 puncte din oficiu.

Examenul de bacalaureat 2010
Proba E - a)
Proba scrisă la Limba și literatura română

MODEL1

- **Toate subiectele (I, II și III) sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrive, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai jos:

*Ziua alunecă, trăgând după ea
prin fereastra joasă, culorile joase,
de parcă-ai fi împins-o cu mâinile subțiri
pe care le-ai ridicat din îmbrățișarea mea.*

*Steaua neagră a pletelor tale
îmi răsare, scânteind,
în dreptul inimii,
când iedera uscată bate ritmic în geam
un tot mai îndepărtat și mai negru tam-tam
al secundelor noastre nedezlegate.*

*Ziua alunecă spre cenușiu, spre negru,
smulgând frunzele și trăgând de pe cer
tavanul alburii al norilor goi,
și-un relief de munți, întors spre noi,
izbucnește deasupra, urcând,
coborând.*

(Nichita Stănescu - *Înserare de toamnă*)

1. Menționează câte un sinonim pentru sensul din text al cuvintelor: **trăgând**, **scânteind**. **2 puncte**
2. Prezintă rolul cratimei din structura **și-un**. **2 puncte**
3. Scrie două expresii/ locuțiuni care conțin verbul **a bate**. **2 puncte**
4. Precizează tema poeziei. **4 puncte**
5. Transcrie o secvență de vers/ un vers care conține o imagine auditivă. **4 puncte**
6. Selectează două sintagme care sugerează dimensiunea spațială a imaginarului poetic. **4 puncte**
7. Explică semnificația a două figuri de stil diferite identificate în a doua strofă a poeziei. **4 puncte**
8. Comentează, în 6 - 10 rânduri, prima strofă a poeziei, prin evidențierea valorii expresive a mijloacelor artistice în susținerea ideii poetice. **4 puncte**
9. Ilustrează, în 4 - 6 rânduri, o caracteristică a limbajului poetic (de exemplu: *expresivitate*, *ambiguitate*, *sugestie*, *reflexivitate*), prezentă în textul dat. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrie un text de tip argumentativ, de 15 – 30 de rânduri, despre **menirea scriitorului**, pornind de la o idee conținută de următoarea afirmație: *Sufletul unui scriitor mare este sinteza sufletească a unui popor la un moment dat. Nu tradițiile sunt sufletul unui popor, ci scriitorii, gânditorii și artiștii lui. [...] Nici Goethe, nici Eminescu nu sunt mari prin arta lor națională, națiunile sunt mari prin arta acestor artiști.*

(Camil Petrescu - **Fenomenul românesc**)

Atenție! În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti construcția discursului de tip argumentativ: structurarea idelor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **6 puncte**
- să ai conținutul și structura adecvate argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei/ a propriei opinii față de ideea identificată în afirmația dată, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **18 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație). **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Scrie un eseu de 2 - 3 pagini, în care să prezinți **viziunea despre lume** (*lumea reală – lumea imaginară*) reflectată într-un *basml cult* studiat. În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două caracteristici ale speciei literare *basml cult*, existente în opera literară studiată;
- prezentarea, prin referire la *basml cult* studiat, a patru elemente ale textului narativ, semnificative pentru ilustrarea viziunii despre lume (de exemplu: *acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, construcția subiectului, particularități ale compoziției, perspectivă narativă, tehnici narrative, construcția personajului, modalități de caracterizare, limbaj* etc.);
- ilustrarea relațiilor dintre personajele reprezentative, prin care se evidențiază viziunea despre lume în basml cult studiat;
- exprimarea unui punct de vedere argumentat, despre modul în care se reflectă viziunea despre lume în basml cult pentru care ai optat.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/ reper); pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 3 puncte; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct*).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 2 pagini și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat 2010
Proba E – a)
Proba scrisă la Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

MODEL 1

- Se punctează oricare alte formulări/ modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la 10.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. Menționarea a câte unui sinonim adecvat pentru sensul din text al cuvintelor date, de exemplu: *trăgând* – *târând*, *scoțând* etc., *scânteind* - *sclipind*, *strălucind* etc. (1 p. + 1 p.) **2 puncte**
2. Prezentarea rolului cratimei din structura exemplificată, de exemplu: marchează rostirea împreună a două cuvinte diferite, diftongarea, sugerează accelerarea rostirii poetice, etc. (*Precizarea corectă, nuanțată, a rolului cratimei: 2 p.; precizarea parțial corectă a rolului cratimei, divagații și/ sau improvizații, cu greșeli de exprimare și/ sau de ortografie: 1p*) **2 puncte**
3. Scrierea a două expresii/ locuțiuni care să conțină verbul **a bate**, de exemplu: *a bate la cap*, *a bate câmpii*, *a-și bate capul* etc. (1 p. + 1 p.) **2 puncte**
4. Precizarea temei: iubirea/ timpul etc. **4 puncte**
5. Transcrierea unei secvențe/ unui vers care conține o imagine auditivă, de exemplu: *când iedera uscată bate ritmic în geam, tam-tam.* (2 p. + 2 p.) **4 puncte**
6. Selectarea a două sintagme, care sugerează, de exemplu: *tavanul alburii al norilor goi*, *un relief de munți* etc. (2 p. +2 p.) **4 puncte**
7. Identificarea și explicarea a două figuri de stil diferite din strofa a doua a poeziei: epitetul cromatic *neagră* care determină substantivul *steaua*, având scopul de a exprima însușiri prezente în viziunea poetului; personificarea *iedera uscată bate ritmic în geam*, cu scopul de a atribui însușiri umane unei plante etc. (*Identificarea și explicarea a două figuri de stil distincte: 4 p.; identificarea și explicarea unei singure figuri de stil din strofa a doua: 2 p.; identificarea unei singure figuri de stil, fără a-i explica rolul expresiv: 1 p.*) **4 puncte**
8. Comentarea primei strofe a poeziei, prin evidențierea relației dintre ideea poetică și mijloacele artistice, de exemplu: prima strofă surprinde dimensiunea temporală, localizând momentul inserării ca adăpost al cuplului de îndrăgostiți etc (*Comentarea corectă, nuanțată, prin reliefaarea legăturii dintre idee și mijloacele artistice de realizare: 4 p.; comentarea corectă, fără sublinierea legăturii dintre idee și mijloacele artistice de realizare: 2 p.; încercarea de comentare, divagații și/ sau improvizații, cu greșeli de exprimare și/ sau de ortografie: 1 p.*) **4 puncte**
9. Ilustrarea uneia dintre caracteristicile limbajului poetic prezente în text, de exemplu: *expresivitate, ambiguitate, sugestie, reflexivitate.* (*Ilustrarea prezenței în text a uneia dintre caracteristicile limbajului poetic, prin exemple și explicații convingătoare; respectarea normelor de exprimare, de ortografie și de punctuație: 4 p.; ilustrarea prezenței în text a uneia dintre caracteristicile limbajului poetic, prin exemple și explicații; abateri minore de la normele de exprimare, de ortografie și de punctuație: 2 p.; simpla menționare a unui aspect corespunzător cerinței, fără referire la textul poetic dat: 1 p.*) **4 puncte**

SUBIECTUL al II - lea

(30 de puncte)

Se vor puncta următoarele elemente:

1. Construcția discursului de tip argumentativ. (*Structurarea ideilor în scris: text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – ipoteza, enunțarea și susținerea argumentelor, concluzia: 3 p./ 1 p.; utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri – de exemplu, verbe de opinie: a crede, a considera, a presupune etc.; adverbe/ locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative: probabil, posibil, desigur, fără îndoială, cu siguranță etc.; conjuncții/ locuțiuni conjuncționale cu*

- rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concluziv etc.: *deoarece, din cauză că, încât, ca să, așadar* etc.; conectori argumentativi: *în primul rând, în plus, de fapt, oricum, în ceea ce privește, prin urmare, în realitate* etc.: 3 p./ 1 p.) **6 puncte**
2. Conținutul și structura argumentării. (*Formularea clară a ipotezei/ a propriei opinii*: 3 p./ 1 p.; *enunțarea a cel puțin două argumente [pro și/ sau contra] viabile, pertinente, adecvate ipotezei*: 3 p./ 1 p. + 3 p./ 1 p.; *dezvoltarea lor convingătoare, prin exemplificări sau prin explicații clare*: 3 p./ 1 p. + 3 p./ 1 p.; *formularea unei concluzii adecvate*: 3 p./ 1 p.) **18 puncte**
3. Corectitudinea limbii utilizate, așezare în pagină, lizibilitate. (*Registrul stilistic adecvat cerinței, claritatea*: 2 p./ 1 p.; *sublinierea ideilor prin intermediul paragrafelor, lizibilitatea*: 1 p.; *corectitudinea exprimării*: 2 p./ 1 p. pentru una-două greșeli de lexic sau de morfosintaxă/ 0 p. pentru trei sau mai multe greșeli; *ortografia și punctuația*: 1 p./ 0 p. pentru două sau mai multe greșeli.) **6 puncte**
(Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă răspunsul respectă limita minimă de spațiu precizată.)

SUBIECTUL al III - lea

(30 de puncte)

A. Conținut – 16 puncte

1. Evidențierea a două trăsături/ caracteristici care fac posibilă încadrarea unei opere literare studiate în specia basm cult, prin referire la o opera literară studiată:
- evidențierea argumentată, complexă, a două trăsături/ caracteristici care fac posibilă încadrarea unei opere literare studiate în specia basm cult – 4 p.;
 - evidențierea parțial argumentată a două trăsături/ caracteristici care fac posibilă încadrarea unei opere literare studiate în specia basm cult – 3 p.;
 - evidențierea argumentată a unei singure trăsături/ caracteristici care face posibilă încadrarea unei opere literare studiate în specia basm cult – 2 p.;
 - menționarea unui aspect corespunzător cerinței, fără explicații – 1 p. **4 puncte**
2. Prezentare a patru elemente ale textului narativ, semnificative pentru ilustrarea viziunii despre lume a autorului/ a naratorului (de exemplu: *ațiune, conflict, relații temporale și spațiale, construcția subiectului, particularități ale compoziției, perspectivă narativă, tehnici narrative, construcția personajului, modalități de caracterizare, limbaj* etc.), prin referire la un basm cult studiat:
- prezentarea argumentată a patru elemente ale textului narativ, semnificative pentru ilustrarea viziunii despre lume a autorului/ a naratorului, prin referire la un basm cult studiat – 4 p.;
 - prezentarea argumentată a trei elemente ale textului narativ, semnificative pentru ilustrarea viziunii despre lume a autorului/ a naratorului, prin referire la un basm cult studiat – 3 p.;
 - prezentarea argumentată a două elemente ale textului narativ, semnificative pentru ilustrarea viziunii despre lume a autorului/ a naratorului, prin referire la un basm cult studiat – 2 p.;
 - prezentarea unui element al textului narativ, semnificativ pentru ilustrarea viziunii despre lume, a autorului/ a naratorului, prin referire la un basm cult studiat – 1 p. **4 puncte**
3. Ilustrarea relațiilor dintre personajele reprezentative, prin care se evidențiază viziunea despre lume în basmul cult studiat:
- ilustrarea argumentată, complexă a relațiilor existente între personajele reprezentative ale basmului studiat, cu reliefarea viziunii acestora despre lume – 4 p.;
 - ilustrarea parțial argumentată a relațiilor dintre personajele reprezentative, cu prezentarea viziunii acestora despre lume – 3 p.;
 - ilustrarea relațiilor dintre unele personaje ale basmului studiat – 2 p.;
 - ilustrarea unor relații dintre personajele reprezentative ale basmului studiat – 1 p. **4 puncte**
4. Exprimarea unei opinii argumentate despre modul în care se reflectă viziunea despre lume în basmul cult studiat:
- exprimarea nuanțată a unei opinii argumentate despre modul în care se reflectă viziunea despre lume în basmul cult studiat – 4 p.;
 - exprimarea unei opinii argumentate despre modul în care este reflectată viziunea despre lume in basmul cult studiat – 3 p.;
 - exprimarea unui punct de vedere, cu încercare de argumentare, despre modul în care se reflectă viziunea despre lume in basmul cult studiat – 2 p.;
 - simpla menționare a unei opinii/ a unui punct de vedere, fără argumentare sau cu improvizații – 1 p. **4 puncte**

B. Redactare – 14 puncte

(Punctele pentru redactare se acordă numai dacă răspunsul respectă limita minimă de spațiu precizată și dezvoltă subiectul propus.)

5. Organizarea ideilor în scris. (*Text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – introducere, cuprins și încheiere; construcția paragrafelor subliniază ideile; succesiunea logică a ideilor.* 3 p.; *părțile componente ale textului pot fi recunoscute, dar nu există echilibru între ele; ideile sunt, în general, evidențiate prin paragrafe:* 2 p.; *plan vag de structurare a textului; trecerea de la o idee la alta nu este evidențiată:* 1 p.) **3 puncte**
6. Utilizarea limbii literare. (*Stil și vocabular adecvate conținutului eseului; claritatea enunțului; varietatea lexicului; sintaxă adecvată:* 3 p.; *stil și vocabular parțial adecvate, cu ezitări în selectarea cuvintelor.* 2 p.; *vocabular restrâns, monoton:* 1 p.) **3 puncte**
7. Abilități de analiză și de interpretare. (*Relația adecvată idee-argument; argumente convingătoare; abilități de a formula judecăți de valoare:* 3 p.; *încercări de a susține ideile prin argumente; elemente de interpretare, dar rezultat neconvingător:* 2 p.; *afirmații nesuținute prin argumente; idei irelevante, schematism:* 1 p.) **3 puncte**
8. Ortografia. (*0-1 erori:* 2 p.; *2 erori:* 1 p.; *3 sau mai multe erori:* 0 p.) **2 puncte**
9. Punctuația. (*0-1 erori:* 2 p.; *2 erori:* 1 p.; *3 sau mai multe erori:* 0 p.) **2 puncte**
10. Așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea. **1 punct**

Examenul de bacalaureat 2010
Proba E - a)
Proba scrisă la Limba și literatura română

MODEL 2

- **Toate subiectele (I, II și III) sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrive, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai jos:

Acum eram în voia mai multor emoții: încântat de primirea ce mi se făcea, de peisagiul gol din față, de marea de alături. Eram intimidat de atâția oameni primindu-mă cu exclamații, cu toate că pe unii nici nu-i cunoșteam. Ioana, abia sosită și ea la Caverna, a și luat aerul provincial: arșă de soare, pe frunte cu câțiva pistrii, îmbrăcată fără grijă, cu picioarele goale în pantofi. Rochia și-a lucrat-o singură, fără gust, cu toate că a vrut să o facă pretențioasă; parcă și-a luat modelul nu de la o mare croitoreasă unde se îmbracă de obicei, ci din vitrina prăvăliei principale din Caverna. Câteva zorzoane inutile, și la spate chiar un început de trenă. Totul nepotrivit pentru atmosfera rustică de acolo, și, de altfel, praful a bătut stofa și a făcut garniturile și mai caraghioase. Dar această haină dădea un farmec nou Ioanei, o arăta sinceră, îi bănuiam toate gândurile ei pentru mine, căci voise să fie elegantă ca să-mi placă, gânduri naive și delicioase de copilă zăpăcită, oricâte dezastre ar fi trecut peste dânsa, rămasă proaspătă orice ar fi învățat-o viața. O priveam acum cu dragoste, cu duioșie, milă, dar și cu reflecția: „Ce rochie urâtă! E lipsită de logică după obicei, căci de atâtea ori a fost îmbrăcată cu gust.”

Aveam remușcări de gândul meu ascuns lângă fata care mă primea cu tot sufletul...

E foarte frumoasă Ioana, dar numai când este fericită. Ochii îi scânteie, fața se luminează, emoția îi inundă toată ființa. Oamenii au chipul frumos sau urât, indiferent de proporția perfectă, numai când oglindesc mistere venite din afund. Numai cei cari au suferit sunt frumoși...

(Anton Holban – Ioana)

1. Menționează câte un sinonim pentru sensul din text al cuvintelor: **rustic, farmec.** **2 puncte**
2. Precizează rolul expresiv al punctelor de suspensie din secvența: **Aveam remușcări de gândul meu ascuns lângă fata care mă primea cu tot sufletul...** **2 puncte**
3. Scrie două expresii/ locuțiuni care conțin verbul **a bate.** **2 puncte**
4. Identifică perspectiva narativă în fragmentul citat. **4 puncte**
5. Transcrie o structură care conține o imagine vizuală. **4 puncte**
6. Selectează două mărci ale subiectivității în fragmentul citat. **4 puncte**
7. Explică semnificația a două figuri de stil diferite, identificate în fragmentul citat. **4 puncte**
8. Comentează, în 3 - 5 rânduri, următoarea secvență: **Oamenii au chipul frumos sau urât, indiferent de proporția perfectă, numai când oglindesc mistere venite din afund. Numai cei cari au suferit sunt frumoși...** **4 puncte**
9. Ilustrează, în 4 – 6 rânduri, o trăsătură morală a personajului feminin, identificată în fragmentul citat. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrive un text de tip argumentativ, de 15 – 30 de rânduri, despre **imaginație**, pornind de la o idee identificată în următoarea afirmație: *Forța imaginației trebuie să se apropie de ideile superioare, e divinul din noi, e inspirația. Fără ea nu există creație artistică. Formele perfecte ale artei nu provin din realitate, ci din mintea artistului.*

(Al. Husar, **Izvoarele artei**)

Atenție! În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti construcția discursului de tip argumentativ: structurarea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **6 puncte**
- să ai conținutul și structura adecvate argumentării pe tema dată: formularea ipotezei/ a propriei opinii față de ideea justificată în afirmația dată, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **18 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registrul stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație). **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Scrive un eseu de 2 - 3 pagini, despre *particularitățile nuvelei*, prin referire la o operă literară studiată, din literatura română. În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două caracteristici ale speciei literare *nuvelă*, existente în opera literară studiată;
- prezentarea, prin referire la *nuvela* studiată, a patru elemente de construcție a subiectului și/ sau ale compoziției (de exemplu: *acțiune, secvență narativă, conflict, relații temporale și spațiale, construcția personajelor, incipit, final, perspectivă narativă, tehnici narative* etc.);
- ilustrarea relațiilor dintre două personaje reprezentative pentru *nuvela* studiată, prin referire la *nuvela* studiată;
- exprimarea unui punct de vedere argumentat, despre modul în care se reflectă o idee sau tema în *nuvela* pentru care ai optat.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/ reper); pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 2 pagini și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat 2010
Proba E - a)
Proba scrisă la Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

MODEL 2

- Se punctează oricare alte formulări/ modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la 10.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. Menționarea a câte unui sinonim adecvat sensurilor din context ale cuvintelor date, de exemplu: *rustic* – țărănesc, rural, patriarhal etc., *farmec* - drăgălășenie, atracție etc. (1 p. + 1 p.) **2 puncte**
2. Precizarea rolului punctelor de suspensie în structura exemplificată, de exemplu: marchează întreruperea momentană a vorbirii din cauza unor emoții puternice etc. (*Precizarea corectă a rolului punctelor de suspensie: 2 p.; precizarea parțial corectă a rolului punctelor de suspensie, divagații și/ sau improvizații, cu greșeli de exprimare și/ sau de ortografie: 1 p.*) **2 puncte**
3. Scrierea a două expresii/ locuțiuni care să conțină verbul **a bate**, de exemplu: *a bate la cap, a bate câmpii, a-și bate capul* etc. (1 p. + 1 p.) **2 puncte**
4. Identificarea perspectivei narative în textul citat: perspectiva lipsită de omnisciență în care naratorul știe la fel de mult ca personajul, este numită "împreună cu", narațiunea este la persoana I, personajul-narator povestește o întâmplare la care el este participant. **4 puncte**
5. Transcrierea unei structuri care conține o imagine vizuală, de exemplu: **arsă de soare** etc. **4 puncte**
6. Selectarea a două mărci ale subiectivității, de exemplu: verbe la persoana I singular (*eram, aveam*), adjective pronominale posesive (*meu*) etc. (2 p. +2 p.= **4 puncte**)
7. Identificarea și explicarea a două figuri de stil diferite: epitetul dublu *naive și delicioase* atribuie însușiri deosebite determinatului *gânduri*; personificarea *praful a bătut stofa* sugerează atribuirea de însușiri umane unui obiect etc. (*Identificarea și explicarea a două figuri de stil distincte: 4 p.; identificarea și explicarea unei singure figuri de stil: 2 p.; identificarea unei singure figuri de stil, fără a-i explica rolul expresiv: 1 p.*) **4 puncte**
8. Comentarea secvenței din text, de exemplu: identificarea și explicarea legăturii care se creează între misterul dezvăluirii treptate a sinelui și frumusețea fizică, suferința este o stare psihică a cărei potențare exterioară se reflectă în frumusețea trăsăturilor chipului uman etc. (*Comentarea corectă, nuanțată, prin reliefarea legăturii dintre idee și mijloacele artistice de realizare: 4 p.; comentarea parțial corectă sau fără sublinierea legăturii dintre idee și mijloacele artistice de realizare: 2 p.; încercarea de comentare, divagații și/ sau improvizații, cu greșeli de exprimare și/ sau de ortografie: 1 p.*) **4 puncte**
9. Ilustrarea portretului moral al personajului feminin, de exemplu: evidențierea a două trăsături care contribuie la realizarea portretului moral. (*Ilustrarea prezenței în text a două trăsături care contribuie la realizarea portretului moral al personajului Ioana, prin exemple și explicații convingătoare; respectarea normelor de exprimare, de ortografie și de punctuație: 4 p.; ilustrarea prezenței în text a uneia dintre trăsăturile care contribuie la realizarea portretului moral al personajului feminin, prin exemple și explicații; abateri minore de la normele de exprimare, de ortografie și de punctuație: 2 p.; simpla menționare a unui aspect corespunzător cerinței, fără referire la fragmentul citat. 1 p.*) **4 puncte**

SUBIECTUL al II - lea

(30 de puncte)

Se vor puncta următoarele elemente:

1. Construcția discursului de tip argumentativ. (*Structurarea ideilor în scris: text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – ipoteza, enunțarea și susținerea argumentelor, concluzia: 3 p./ 1 p.; utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri – de exemplu, verbe de opinie: a crede, a considera, a presupune etc.; adverb/ locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative: probabil, posibil, desigur, fără îndoială, cu siguranță etc.; conjuncții/ locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip causal, consecutiv, final, concluziv etc.: deoarece, din cauză că, încât, ca să, așadar etc.; conectori argumentativi: în primul rând, în plus, de fapt, oricum, în ceea ce privește, prin urmare, în realitate etc.: 3 p./ 1 p.) **6 puncte***
2. Conținutul și structura argumentării. (*Formularea clară a ipotezei/ a propriei opinii: 3 p./ 1 p.; enunțarea a cel puțin două argumente [pro și/ sau contra] viabile, pertinente, adecvate ipotezei: 3 p./ 1 p. + 3 p./ 1 p.; dezvoltarea lor convingătoare, prin exemplificări sau prin explicații clare: 3 p./ 1 p. + 3 p./ 1 p.; formularea unei concluzii adecvate: 3 p./ 1 p.) **18 puncte***
3. Corectitudinea limbii utilizate, așezare în pagină, lizibilitate. (*Registrul stilistic adecvat cerinței, claritatea: 2 p./ 1 p.; sublinierea ideilor prin intermediul paragrafelor, lizibilitatea: 1 p.; corectitudinea exprimării: 2 p./ 1 p. pentru una-două greșeli de lexic sau de morfosintaxă/ 0 p. pentru trei sau mai multe greșeli; ortografia și punctuația: 1 p./ 0 p. pentru două sau mai multe greșeli.) **6 puncte**
(Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă răspunsul respectă limita minimă de spațiu precizată.)*

SUBIECTUL al III - lea

(30 de puncte)

A. Conținut – 16 puncte

1. Evidențierea a două caracteristici care fac posibilă încadrarea în specia literară nuvela, prin referire la o operă literară studiată:
 - evidențierea argumentată, complexă, a două caracteristici ale speciei, prin referire la o nuvelă studiată – 4 p.;
 - evidențierea parțial argumentată a două caracteristici ale speciei, prin referire la o nuvelă studiată – 3 p.;
 - evidențierea unei caracteristici a speciei, prin referire la o nuvelă studiată – 2 p.;
 - menționarea unui aspect corespunzător cerinței, fără explicații – 1 p. **4 puncte**
2. Prezentarea a patru elemente de construcție a subiectului și/ sau ale compoziției (de exemplu: *acțiune, secvență narativă, conflict, relații temporale și spațiale, construcția personajelor, particularități ale compoziției, perspectivă narativă, tehnici narative, etc.*), prin referire la o nuvelă studiată:
 - prezentarea argumentată a patru elemente de construcție a subiectului și/ sau ale compoziției textului narativ, prin referire la o nuvelă studiată – 4 p.;
 - prezentarea argumentată a trei elemente de construcție a subiectului și/ sau ale compoziției textului narativ, prin referire la o nuvelă studiată – 3 p.;
 - prezentarea argumentată a două elemente de construcție a subiectului și/ sau ale compoziției textului narativ, prin referire la o nuvelă studiată – 2 p.;
 - prezentarea unui element de construcție și/ sau de compoziție a textului narativ din nuvela studiată – 1 p. **4 puncte**
3. Ilustrarea relațiilor dintre două personaje reprezentative pentru nuvela studiată, prin referire la textul narativ:
 - prezentarea argumentată, complexă a relațiilor dintre două personaje reprezentative pentru o nuvelă studiată, prin referire la textul narativ – 4 p.;
 - prezentarea parțial argumentată a relațiilor dintre două personaje reprezentative pentru o nuvelă studiată, prin referire la textul narativ – 3 p.;
 - prezentarea relațiilor dintre două personaje ale unei nuvele studiate, fără argumentare – 2 p.;
 - identificarea unei relații între două personaje reprezentative ale unei nuvele studiate – 1 p. **4 puncte**
4. Exprimarea unei opinii argumentate despre modul în care se reflectă o idee/ temă într-o nuvelă studiată:
 - exprimarea nuanțată a unei opinii argumentate despre modul în care se reflectă o idee/ tema unei nuvele studiate – 4 p.;
 - exprimarea unei opinii argumentate despre modul în care este reflectată o idee/ tema unei nuvele studiate – 3 p.;

- exprimarea unui punct de vedere, cu încercare de argumentare, despre modul în care se reflectă o idee/ tema unei nuvele studiate – 2 p.;
- simpla menționare a unei opinii/ a unui punct de vedere, fără argumentare sau cu improvizații – 1 p. **4 puncte**

B. Redactare – 14 puncte (Punctele pentru redactare se acordă numai dacă răspunsul respectă limita minimă de spațiu precizată și dezvoltă subiectul propus.)

5. Organizarea ideilor în scris. (*Text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – introducere, cuprins și încheiere; construcția paragrafelor subliniază ideile; succesiunea logică a ideilor.* 3 p.; *părțile componente ale textului pot fi recunoscute, dar nu există echilibru între ele; ideile sunt, în general, evidențiate prin paragrafe:* 2 p.; *plan vag de structurare a textului; trecerea de la o idee la alta nu este evidențiată:* 1 p.) **3 puncte**
6. Utilizarea limbii literare. (*Stil și vocabular adecvate conținutului eseului; claritatea enunțului; varietatea lexicului; sintaxă adecvată:* 3 p.; *stil și vocabular parțial adecvate, cu ezitări în selectarea cuvintelor.* 2 p.; *vocabular restrâns, monoton:* 1 p.) **3 puncte**
7. Abilități de analiză și de interpretare. (*Relația adecvată idee-argument; argumente convingătoare; abilități de a formula judecăți de valoare:* 3 p.; *încercări de a susține ideile prin argumente; elemente de interpretare, dar rezultat neconvingător:* 2 p.; *afirmații nesusținute prin argumente; idei irelevante, schematism:* 1 p.) **3 puncte**
8. Ortografia. (*0-1 erori:* 2 p.; *2 erori:* 1 p.; *3 sau mai multe erori:* 0 p.) **2 puncte**
9. Punctuația. (*0-1 erori:* 2 p.; *2 erori:* 1 p.; *3 sau mai multe erori:* 0 p.) **2 puncte**
10. Așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea. **1 punct**

Examenul de bacalaureat 2010
Proba E - a)
Proba scrisă la Limba și literatura română

MODEL 3

- **Toate subiectele (I, II și III) sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.**

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai jos:

Actul III, Scena IV

ȘTEFAN: Da, a luat pe Dereș... Pune șeaua... Strânge chinga să crape calul... Sus... (S-aude un tropot de cal.) De când sunt n-am văzut un călăreț care să-nghită dăpărtările... Mă... multă sănătate Răreșoaii... O! iartă-mă, doamnă... O biată bătrână, bătrână... Pe după deal... la vale... ca o mogâldeață... Abia se mai vede... Nu se mai vede!... Oh! Sângele Mușatinilor nu are astâmpăr, fierbe, năvălește ca haiturile de la munte!... Mario, o să vie boierii... Să ne-mbrăcăm de sărbătoare. Bogdan nu vrea. Opinteli zadarnice. Io, Ștefan voievod, vreau!

DOAMNA MARIA: Să zic nu, m-aș uni cu dușmanii țării împotriva copilului meu, să zic da, aș ține cu copilul împotriva tatălui. Să năruie un tron din slava lui trecută și un altul se ridică în strălucirea lui viitoare. Plâng pe unul, binecuvântez pe celălalt. Între aste două măriri inima mea de femeie nu găsește mângâiere!

ȘTEFAN: Ștefan a trăit, Bogdan începe! (Ies.)

(Barbu Ștefănescu Delavrancea, *Apus de soare*)

1. Menționează câte un sinonim pentru sensul din text al fiecăruia dintre cuvintele: **astâmpăr, opinteli.** **2 puncte**
2. Prezintă rolul semnului exclamării în exprimarea mesajului din structura: **Ștefan a trăit, Bogdan începe!** **2 puncte**
3. Scrie două expresii/ locuțiuni care conțin substantivul **inima.** **2 puncte**
4. Identifică rolul indicațiilor scenice din prima replică a fragmentului citat. **4 puncte**
5. Transcrie o imagine vizuală din fragmentul citat. **4 puncte**
6. Indică două structuri caracteristice adresării directe/ stilului direct. **4 puncte**
7. Explică semnificația a două figuri de stil diferite, identificate în fragmentul citat. **4 puncte**
8. Comentează, în 5 - 7 rânduri, următoarea secvență din text: **Să năruie un tron din slava lui trecută și un altul se ridică în strălucirea lui viitoare. Plâng pe unul, binecuvântez pe altul.** **4 puncte**
9. Ilustrează, în 4-6 rânduri, două caracteristici ale textului dramatic, existente în fragmentul citat. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

Scrie un text de tip argumentativ, de 15 – 30 de rânduri, despre **existență**, pornind de la o semnificație pe care ai identificat-o în următoarea afirmație: *Sunt două feluri de a-ți trăi viața... Unul – de a crede că nu există miracole. Altul – de a crede că totul este un miracol.*

(Albert Einstein)

Atenție! În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti construcția discursului de tip argumentativ: structurarea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **6 puncte**
- să ai conținutul și structura adecvate argumentării pe tema dată: formularea ipotezei/ a propriei opinii față de ideea justificată în afirmația dată, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **18 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație). **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Scrive un eseu de 2 - 3 pagini, despre *particularitățile de construcție a unui personaj* dintr-un roman psihologic studiat. În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea a patru elemente ale textului narativ, semnificative pentru realizarea personajului ales (de exemplu: *acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, construcția subiectului, perspectivă narativă, modalități de caracterizare, limbaj etc.*);
- evidențierea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales, prin raportare la conflictul/ conflictele romanului psihologic studiat;
- relevarea principalei trăsături a personajului ales, ilustrată prin două episoade/ secvențe narative/ situații semnificative sau prin citate comentate;
- exprimarea unui punct de vedere argumentat, despre modul în care se reflectă o idee sau tema romanului psihologic studiat în construcția personajului pentru care ai optat.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/ reper); pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 2 pagini și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat 2010
Proba E - a)
Proba scrisă la Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

MODEL 3

- Se punctează oricare alte formulări/ modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la 10.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. Menționarea a câte unui sinonim adecvat sensurilor din context ale cuvintelor date, de exemplu: *astâmpăr* – liniște, pace, tihnă etc., *opinteli* - sforțări etc. (1 p. + 1 p.) **2 puncte**
2. Prezentarea rolului semnului exclamării, de exemplu: marcarea sugestivă a opoziției dintre cele două domnii aflate la început, respectiv la final. (*Precizarea corectă, nuanțată, a rolului expresiv*: 2 p.; *precizarea parțial corectă a rolului semnului exclamării, divagații și/ sau improvizații, cu greșeli de exprimare și/ sau de ortografie*: 1 p.) **2 puncte**
3. Scrierea a două expresii/ locuțiuni care să conțină substantivul **inima**, de exemplu: *cu inimă, din adâncul inimii, a rupe inima târgului* etc. (1 p. + 1 p.) **2 puncte**
4. Identificarea rolului indicației scenice din prima replică a fragmentul dat, de exemplu: redă o imagine auditivă, anunță plecarea unui călăreț etc. **4 puncte**
5. Transcrierea unei imagini vizuale din textul dat: *Pe după deal, la vale...ca o mogâldeacă...* **4 puncte**
6. Indicarea a două structuri caracteristice adresării directe/ stilului direct, de exemplu: *O! iartă-mă, doamnă...; Mario, o să vie boierii...* etc. (2 p. +2 p.) **4 puncte**
7. Identificarea și explicarea semnificației a două figuri de stil diferite, de exemplu: epitetul antepus *biată*, care determină substantivul *bătrână*, exprimă compasiunea vorbitorului; personificarea și enunțarea *Sângele Mușatinilor nu are astâmpăr, fierbe, năvălește...* sugerează vitalitatea neamului domnesc, legătura cu strămoșii etc. (*Identificarea și explicarea a două figuri de stil distincte*: 4 p.; *identificarea și explicarea unei figuri de stil*: 2 p.; *identificarea unei singure figuri de stil, fără a-i explica rolul expresiv*: 1 p.) **4 puncte**
8. Comentarea semnificației secvenței date, de exemplu: exprimarea metaforică a soției domnitorului sugerează tristețea și demnitatea față de pierderea soțului, dar și respectul pentru noul domnitor etc. (*Comentarea corectă, nuanțată*: 4 p.; *comentarea parțial corectă*: 2 p.; *încercarea de comentare, divagații și/ sau improvizații, cu greșeli de exprimare și/ sau de ortografie*: 1 p.) **4 puncte**
9. Ilustrarea a două caracteristici ale textului dramatic, în fragmentul dat, de exemplu: Textul este structurat în acte, scene, replici; modul de expunere: dialogul; conflictul dramatic etc. (*ilustrarea corectă a celor două caracteristici ale textului dramatic* 4 p.; *ilustrarea parțial corectă a celor două caracteristici ale textului dramatic* 2 p.; *încercarea de a ilustra, divagații și/ sau improvizații cu greșeli de exprimare și/ sau de ortografie* 1 p.) **4 puncte**

SUBIECTUL al II - lea

(30 de puncte)

Se vor puncta următoarele elemente:

1. Construcția discursului de tip argumentativ. (*Structurarea ideilor în scris: text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – ipoteza, enunțarea și susținerea argumentelor, concluzia: 3 p./ 1 p.; utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri – de exemplu, verbe de opinie: a crede, a considera, a presupune etc.; adverbe/ locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative: probabil, posibil, desigur, fără îndoială, cu siguranță etc.; conjuncții/ locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concluziv etc.: deoarece, din cauză că, încât, ca să, așadar etc.; conectori argumentativi: în primul rând, în plus, de fapt, oricum, în ceea ce privește, prin urmare, în realitate etc.: 3 p./ 1 p.) **6 puncte***
2. Conținutul și structura argumentării. (*Formularea clară a ipotezei/ a propriei opinii: 3 p./ 1 p.; enunțarea a cel puțin două argumente [pro și/ sau contra] viabile, pertinente, adecvate ipotezei: 3 p./ 1 p. + 3 p./ 1 p.; dezvoltarea lor convingătoare, prin exemplificări sau prin explicații clare: 3 p./ 1 p. + 3 p./ 1 p.; formularea unei concluzii adecvate: 3 p./ 1 p.) **18 puncte***
3. Corectitudinea limbii utilizate, așezare în pagină, lizibilitate. (*Registrul stilistic adecvat cerinței, claritatea: 2 p./ 1 p.; sublinierea ideilor prin intermediul paragrafelor, lizibilitatea: 1 p.; corectitudinea exprimării: 2 p./ 1 p. pentru una-două greșeli de lexic sau de morfosintaxă/ 0 p. pentru trei sau mai multe greșeli; ortografia și punctuația: 1 p./ 0 p. pentru două sau mai multe greșeli.)*

6 puncte

(Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă răspunsul respectă limita minimă de spațiu precizată.)

SUBIECTUL al III - lea

(30 de puncte)

A. Conținut – 16 puncte

1. Prezentarea a patru elemente ale textului narativ, semnificative pentru realizarea personajului ales (de exemplu: *acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, construcția subiectului, particularități ale compoziției, perspectivă narativă, tehnici narrative, construcția personajului, modalități de caracterizare, limbaj etc.*), prin referire la opera literară studiată:
 - prezentarea argumentată a patru elemente ale textului narativ, semnificative pentru realizarea personajului preferat, cu referire la un roman psihologic studiat – 4 p.;
 - prezentarea argumentată a trei elemente ale textului narativ, semnificative pentru realizarea personajului preferat, cu referire la un roman psihologic studiat – 3 p.;
 - prezentarea argumentată a două elemente ale textului narativ, semnificative pentru realizarea personajului preferat, cu referire la un roman psihologic studiat – 2 p.;
 - prezentarea unui element al textului narativ, semnificativ pentru realizarea personajului preferat, cu referire la un roman psihologic studiat – 1 p. **4 puncte**
2. Evidențierea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales, prin raportare la conflictul/ conflictele romanului psihologic studiat:
 - evidențierea argumentată, complexă a statutului social, psihologic, moral etc. al personajului preferat, prin raportare la conflictul/ conflictele romanului psihologic studiat – 4 p.;
 - evidențierea argumentată a statutului social, psihologic, moral etc. al personajului preferat, doar cu menționarea conflictului/ conflictelor romanului psihologic studiat – 3 p.;
 - evidențierea argumentată a statutului personajului preferat, fără a raporta la conflictul/ conflictele dintr-un roman psihologic studiat – 2 p.;
 - menționarea a unui aspect corespunzător cerinței – 1 p. **4 puncte**
3. Relevarea principalei trăsături a personajului ales, ilustrată prin referire la două episoade/ secvențe narrative semnificative sau prin citate comentate:
 - relevarea argumentată a principalei trăsături a personajului preferat, reflectată în două episoade/ secvențe narrative/ citate comentate – 4 p.;
 - relevarea parțial argumentată a principalei trăsături a personajului preferat, reflectată în două episoade/ secvențe narrative/ citate comentate – 3 p.;
 - relevarea principalei trăsături a personajului preferat, reflectată într-un episod/ o secvență narativă/ un citat comentat – 2 p.;
 - menționarea principalei trăsături a personajului preferat, fără explicații sau exemple – 1 p. **4 puncte**

4. Exprimarea unei opinii argumentate, despre modul în care o idee/ tema unui roman psihologic studiat se reflecta în construcția personajului preferat:
- exprimarea nuanțată a unei opinii argumentate, despre modul în care o idee/ tema unui roman psihologic studiat se reflectă în construcția personajului preferat – 4 p.;
 - exprimarea unei opinii argumentate, despre modul în care o idee/ tema unui roman psihologic studiat se reflectă în construcția personajului preferat – 3 p.;
 - exprimarea unui punct de vedere, cu încercare de argumentare, despre modul în care o idee/ tema unui roman psihologic studiat se reflectă în construcția personajului preferat – 2 p.;
 - simpla menționare a unei opinii/ a unui punct de vedere, fără argumentare sau cu improvizații – 1 p. **4 puncte**

B. Redactare – 14 puncte (Punctele pentru redactare se acordă numai dacă răspunsul respectă limita minimă de spațiu precizată.)

5. Organizarea ideilor în scris. (*Text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – introducere, cuprins și încheiere; construcția paragrafelor subliniază ideile; succesiunea logică a ideilor.* 3 p.; *părțile componente ale textului pot fi recunoscute, dar nu există echilibru între ele; ideile sunt, în general, evidențiate prin paragrafe:* 2 p.; *plan vag de structurare a textului; trecerea de la o idee la alta nu este evidențiată:* 1 p.) **3 puncte**
6. Utilizarea limbii literare. (*Stil și vocabular adecvate conținutului eseului; claritatea enunțului; varietatea lexicului; sintaxă adecvată:* 3 p.; *stil și vocabular parțial adecvate, cu ezitări în selectarea cuvintelor.* 2 p.; *vocabular restrâns, monoton:* 1 p.) **3 puncte**
7. Abilități de analiză și de interpretare. (*Relația adecvată idee-argument; argumente convingătoare; abilități de a formula judecăți de valoare:* 3 p.; *încercări de a susține ideile prin argumente; elemente de interpretare, dar rezultat neconvingător.* 2 p.; *afirmații nesusținute prin argumente; idei irelevante, schematism:* 1 p.) **3 puncte**
8. Ortografia. (0-1 erori: 2 p.; 2 erori: 1 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
9. Punctuația. (0-1 erori: 2 p.; 2 erori: 1 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
10. Așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea. **1 punct**